

6034

JEANSON

ԿԱՍԹՈՆ ԵՒ ԼԻԼԻ

(Գովէժի մէկ արար)

Թարգմանեց Ֆրանսերէնէ

Տիկին Պ. ԵՐԿԱԹ

ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱ

ՏՊԱԳՐ. Ա. ԳԱՍԱՊԵԱՆ

1932

84
d-29

18 NOV 2011

20 APR 2006

ԿԱՍԹՈՆ ԵՒ ԼԻԼԻ

(Գօմէտի մէկ տրար)

ԳՈՐԾՈՂ ԱՆՁԵՐ

ԼԻԼԻ

ԿԱՍԹՈՆ . . . Լիլիի ամուսինը

ԺԱԳ . . . Կաստոնի բարեկամը

ՏԵՍԻԼ Ա.

ԼԻԼԻ, ԿԱՍԹՈՆ

Լիլի. — Այո՛ :

ԿԱՍԹՈՆ. — Ո՛չ :

Լիլի. — Այո՛ :

ԿԱՍԹՈՆ (Հանդարտութիւնը պահել ջանալով). —
ո՛չ, Լիլի, ո՛չ :

Լիլի (Նմանապէս). — Այո՛, Կասթոն, այո՛ :

ԿԱՍԹՈՆ. — Ո՛չ... այս իրիկուն չպիտի երթաս,
կ'արգիլեմ քեզ :

Լիլի (Հնազանդութեամբ). — Լաւ, պարահանդէս
չեմ երթար :

ԿԱՍԹՈՆ (Գոհ). — Այո՞... ահա այդպէս :

— 4 —

Լիլի. — Ձեմ երթար պարահանդէս... արդէն հիմա ո՞վ կ'երթայ որ:

ԿԱՍԹՈՆ. — Այնպէս չէ՞:

Լիլի. — Բայց տանսինկ պիտի երթա՞մ:

ԿԱՍԹՈՆ (Ինքնին հիշած). — Ի՞նչ:

Լիլի. — Ի՞նչը ինչ... դեռ մէկ անգամ չեմ հազեր գիշերուան հագուստս. նորածեղութիւնը անցնելէ ետք, եկող տարի ինչի՞նչ պիտի ծառայէ այդ հագուստը:

ԿԱՍԹՈՆ. — Ուրեմն ամէն տարի մէկ մէկ հագուստ պէտք է ունենաս գիշերուան համար:

Լիլի. — Բնականաբար:

ԿԱՍԹՈՆ. — Կարծեմ թէ կը չափազանցես:

Լիլի. — Ե՞ս... աղէկ հաշուէ... մէկ տարուան մէջ 365 գիշեր կայ և ես ամբողջ տարին մէկ գիշերուան հագուստ միայն կը չինեմ. . 1/365 երրորդ հագուստ և տակաւին գոհ չես...

ԿԱՍԹՈՆ (Ուսերը բոբուելով). — Պարապ խօսքեր:

Լիլի. — Այո՛, պարապ խօսքեր, բայց, աչքերդ դարձուր մէկ մը բարեկամներուդ կիներուն վրայ, բազմաթիւ զիտ անսանց հետ և անկեղծօրէն ըսէ թէ ո՞վ է աւելի պահանջքոտ, ե՞ս թէ անոնք:

ԿԱՍԹՈՆ. — Պէտք չունիմ զբաղելու բարեկամներու հետ... ես բարեկամներուս կիներուն հետ չէ որ ամուսնացած եմ...

Լիլի. — Եթէ ուզէիր ալ չպիտի կրնայիր ընել, քանի որ արդիւնաւոր է բաղմանութիւնը:

ԿԱՍԹՈՆ. — Բաւական է, Լիլի, հաւատա, պատ-

— 5 —

ւոյս վրայ կ'երգնում որ, չպիտի երթաս այս իրիկուն տանսինկ:

Լիլի. — Ես ալ մօրս գլխուն վրայ կ'երգնում որ պիտի երթամ ա՛յս իրիկուն:

ԿԱՍԹՈՆ. — Աղէկ, կը տեսնենք:

Լիլի (Պոռքկալով). — Գիտեմ, գիտեմ արդէն թէ որքան բարեացակամ ես մօրս հանդէպ... մասնաւորաբար պիտի արգիլես զիտ այս գիշեր, որպէս զի երգումիս համաձայն մաման մեռնի, անանկ չէ՞... Եւ, Կաստոն, Կաստոն, զգուշացի՛ր անգարմանելի սխալներու մէջ ինչալէ:

ԿԱՍՏՈՆ. — Բայց ի՞նչ պէտք կայ միշտ մամայիդ գլուխը մէջտեղ դնելու:

Լիլի. — Ե՞ս մէջտեղ կը դնեմ մամային գլուխը:

ԿԱՍԹՈՆ. — Այո՛, գրեթէ միշտ:

Լիլի. — Մօրս գլուխը՞:

ԿԱՍԹՈՆ. — Այո՛, ամէն ատեն, բայց գիտցած եղիր որ ատիկա սպառնալիք մը չէ ինձի համար:

Լիլի. — Իրաւ կ'ըսես:

ԿԱՍԹՈՆ. — Այո՛, իր աղդեցութիւնը կ'որոնցուցած է այլեւս:

Լիլի. — Ի՞նչը:

ԿԱՍԹՈՆ. — Մամայիդ գլուխը:

Լիլի. — Կ'աղաչեմ, այդ-ձեռով մի՛ խօսիր մօրս մասին:

ԿԱՍԹՈՆ. — Կարծեմ թէ գէշ բան մը չըսի և ահա կը կրկնեմ, 100 ֆրանք գրաւ կը դնեմ որ չպիտի երթաս այս իրիկուն:

45801-69

082:

Լիլի. — Ես ալ մէկին դէմ 500՝ դրաւ կը դնեմ որ պիտի երթամ այս իրիկուն մանաւանդ որ գիտես թէ բարեկամդ՝ Ժագը. զիս հրաւիրած է և ես ընդունած եմ իր հրաւերը. բնականաբար խօսքս ետ չեմ կրնար առնել... ես կրթուած կին մըն եմ:

ԿԱՍԹՈՆ. — Աղէ՛կ խորհէ, Լիլի:

Լիլի. — Ես շատ լաւ խորհած եմ:

ԿԱՍԹՈՆ. — Աղէկ, շատ աղէկ, կը տեսնենք յետոյ...

Լիլի. — Անիրաւ մի՛ ըլլար. Կասթոն, ես արագեւթ կ'ըլլամ քու ակումբ երթալուդ:

ԿԱՍԹՈՆ. — Ձեռ ըլլար, որովհետեւ չես սիրեր զիս, եթէ քեզ սիրածիս մէկ քսաներորդն ալ դուն զիս սիրէիր, շատոնց արգիլած պիտի ըլլայիր:

Լիլի. — Տէ՛ր Աստուած, կը սիրեմ քեզ, բայց չեմ ուզեր քեզ զրկել հաճոյքէդ... դուն սէրը և բոլոր նակալութիւնը կը շփոթես իրարու հետ:

ԿԱՍԹՈՆ. — Դուն ալ հաճոյքն ու պարը կը շփոթես իրարու հետ:

Լիլի. — Ե՞ս... ուրեմն տխմարին մէկն եմ չըսե՞ս:

ԿԱՍԹՈՆ (Հաւատարմութեամբ մը). — Լիլի, սիրելիս:

Լիլի (Հեգեհեգով), — Սիրելի՛ս, իմ սէ՛րս, ինչպէս ալ կը վայելեն այդ բառերը շրթունքներդ, երբ դեռ անոնց իմաստն անգամ չես գիտեր:

ԿԱՍԹՈՆ. — Եթէ չեմ գիտեր կը սորվեցնես ինծի:

Լիլի. — Ասելի լաւ պիտի ընէիր, եթէ քիչ մը պարել սորվէիր:

ԿԱՍԹՈՆ. — Ձեմ ուզեր ոտքերովս պարապիլ:

Լիլի. — Ձեռ ուզեր պարապիլ, որովհետեւ չես սիրեր զիս, եթէ քեզ սիրածիս մէկ երեսուներորդն ալ դուն զիս սիրէիր, անպայման պարել պիտի սորվէիր, որպէսզի զիս տանսինկ տանէիր:

ԿԱՍԹՈՆ. — Կը սիւսեմ քեզ, բայց կ'ատեմ այդ պարասրահները:

Լիլի. — Որովհետեւ պարել չես գիտեր:

ԿԱՍԹՈՆ. — Ո՛հ, ի՞նչ մեծ բան. քանի մը ոտքի շարժում, գնա, եկուր, դարձիր, յետոյ ժամ մը կեցիր շիշ մը շամբանեային առջև, քանի մը անհամ կատակ, ճազի սարսափելի աղմուկ, քունը աչքերէդ կը վազէ, կը նեղուիս, կը ձանձրանաս և դրամովդ կը տանջուիս չարաչար:

Լիլի. — Որովհետեւ խմել չես գիտեր:

ԿԱՍԹՈՆ. — Ո՞վ ըսաւ:

Լիլի. — Ես: Դուն ո՛չ խմել գիտես, ո՛չ ալ պարել. չեմ գիտեր ի՞նչ տեսակ կրթութիւն է ստացածդ, հազիւ թէ գաւաթ մը կը խմես և անա կ'սկսիս խենթ ու խելառ խօսքերու:

ԿԱՍԹՈՆ. — Ե՞ս, ընդհակառակը, շամբանեան կ'ողբեւորէ զիս:

Լիլի. — Այո՛, կ'ողբեւորէ... և վստահ եմ որ այս պահուս արդէն երեք գաւաթ խմած ես:

ԿԱՍԹՈՆ. — Ի՞նչ կ'ըսես:

Լիլի (Հեգեհեգով). — Կաս... թոնթոնթոնթէն...

ԿԱՍԹՈՆ. — Ի՞նչ... Թէ՛ք թէնթէն:

Լիլի. — Կաս... թոնթոնթէն... անունիդ սիրուն կը ճատուանէ և այս:

ԿԱՍԹՈՆ. — Կրճատո՞ւմ թէ երկարու՞մ:

ԼԻԼԻ (Շեքսը փոխելով). — Ա՛հ, ի՞նչ սիրուն է:

ԿԱՍԹՈՆ. — Ինչը՞, Կրճատո՞ւմը... բէ՛օհ...

ԼԻԼԻ. — Ո՛չ, Ժագը, բարեկամդ, հիանալի կը պարէ:

ԿԱՍԹՈՆ. — Ծոյլը:

ԼԻԼԻ. — Ինչո՞ւ... շատ հաճելի երիտասարդ մըն է:

ԿԱՍԹՈՆ. — Անճարակին մէկը:

ԼԻԼԻ. — Շատ հաճոյակատար:

ԿԱՍԹՈՆ. — Թուլամորթ մը:

ԼԻԼԻ (Կոպսօրէն). — Պարզապէս կը նախատես զինքը, որովհետեւ կը նախանձիւ:

ԿԱՍԹՈՆ. — Ե՞ս նախանձիւմ Ժագէն...

ԼԻԼԻ. — Այո՛, չէ՞ որ կ'արգիլես զիս իրիկուն մը իրեն հետ անցընել:

ԿԱՍԹՈՆ. — Ե՛ս կ'ողորմեմ որ ինծի հետ մնաս այս իրիկուն և ուրիշ բան չեմ գիտեր:

ԼԻԼԻ (Համակերպւած). — Այո՛, ես ալ միայն գիտեմ որ կը նախանձիւս և ուրիշ ոչինչ:

ԿԱՍԹՈՆ. — Կին մը պէտք է իր ամուսնոյն հետեւի:

ԼԻԼԻ. — Ի՞նչպէս կ'ուզես որ հետեւիմ քեզ, քանի որ աթոռիդ վրայ գամուեր մնացեր ես:

ԿԱՍԹՈՆ. — Լա՛ւ, արադղմանին շրջանը ընենք:

ԼԻԼԻ. — Սքանչելի առաջարկ (լռութիւն):

ԿԱՍԹՈՆ (Յանկարծ). — Ա՛հ, ո՛չ, ո՛չ:

ԼԻԼԻ. — Ի՞նչ:

ԿԱՍԹՈՆ (Արհամարհմով). — Երբեք չեմ նախանձիր Ժագէն:

ԼԻԼԻ. — Իրա՞ւ... Կարծեմ թէ շատ ալ անկեղծ չես:

ԿԱՍԹՈՆ. — Ես վստահութիւն ունիմ իր վրայ:

ԼԻԼԻ. — Ուրեմն իմ վրայ վստահութիւն չունիս չէ՞... լաւ, շատ լաւ, շատ շնորհակալ եմ... ահա՛ վարձատրութիւնը իմ երեք երկար տարիներու հաւատարմութեանս:

ԿԱՍԹՈՆ (Մեղմացած). — Հանդարտէ, Լիլի, ես բացարձակ վստահութիւն ունիմ քու վրադ ալ, Ժագին վրան ալ... Ժագը տխմարին մէկն է:

ԼԻԼԻ. — Ուրեմն ե՞ս ալ տխմար եմ:

ԿԱՍԹՈՆ (Ձանձրացած). — Օ՛Ֆ... բայց ո՛չ, ո՛չ, դուն շատ խելացի ես, շատ լաւ ես, ես քեզի համար բան մը չըսի Ժագին համար է որ կ'ըսեմ թէ տըխմար է... այդ տխմարութիւնը ինծի ծանօթ է մանկութենէն ի վեր, իսկ մինչև այսօր, չի տեսայ իր վրայ ո՛չ մէկ փոփոխութիւն, ո՛չ մէկ յատկութիւն, ընդունակութիւն ձիրք, երեւակայութիւն, ոչինչ, ոչինչ: Կը խորշի կիներէն. միակ զբաղումն է գրօշմաթուղթեր. ո՛չ հագուելի գիտէ, ո՛չ փողկապ կապել, և ո՛չ իսկ եղունգները խնամել:

ԼԻԼԻ. — Բայց սքանչելի կը պարէ:

ԿԱՍԹՈՆ. — Այո՛, այդ մասին ըսելիք չկայ, շատ ճարպիկ է ոտքերը շարժելու մէջ:

ԼԻԼԻ. — Շատ ալ սրամիտ է:

ԿԱՍԹՈՆ. — Թող որ խնդամ քեզ մը (կը խնդայ):

ԼԻԼԻ. — Վայելուչ ալ է:

ԿԱՍԹՈՆ. — Կ'աղաչեմ, մի՛ ծաղրեր:

ԼԻԼԻ. — Երբէ՞ք, և ի՞նչ գեղեցիկ աչքեր:

ԿԱՍԹՈՆ. — Որո՞նք բնաւ արտայայտութիւն չունին:

ԼԻԼԻ. — Արտայայտութիւն չունի՞ն:

ԿԱՍԹՈՆ. — Ոչ իսկ նշոյլ մը:

ԼԻԼԻ. — Ընդհակառակը... և գիտե՞ս որ շատ ծիծաղելի կը գտնեմ քեզ, Կասթոն... բարեբախտաբար միտակ ենք, եթէ ոչ, մտիկ ընող մը պիտի կարծէր թէ իրապէս տխմար մըն եմ, որ կը հանդուրժեմ այդքան անիրաւ խօսքերուդ: Դուն որ այդքան կը քննադատես ժաղը, ինքզինքդ նայած ես անգամ մը հայելիին մէջ:

ԿԱՍԹՈՆ. — Ամէն որ կը տեսնեմ ինքզինքս:

ԼԻԼԻ. — Եւ տանելի կը գտնե՞ս:

ԿԱՍԹՈՆ. — Ինչո՞ւ չէ:

ԼԻԼԻ. — Դիտած ես փողկապդ... ո՛չ. լաւ գիտցած եղիր որ շատ գէշ կապուած է. դիտած ես նաեւ շապիկներդ որոնք բոլորովին անճաշակ են:

ԿԱՍԹՈՆ (Ծաղրանքով). — Այո՞:

ԼԻԼԻ. — Այնքան որ մարդ չուզէր նոյնիսկ նայիլ անոնց յետոյ, քանի որ մեր խօսակցութիւնը աչքերու շուրջ կը դառնայ, թոյլ տուր որ ըսեմ թէ՛ քու աչքերդ այլ շատ սովորական են իրենց գոյնով և արտայայտութիւնով: Այո՛, կան մարդիկ որոնց նայուածքները խօսուն ու արտայայտիչ են, բայց կը ցաւիմ ըսելու որ քու ինքներդ՝ բացարձակապէս զուրկ են այդ չնորհէն. գալով եղունգներուն, եթէ ժաղ անխնամ կը թողու իր ելունգները, գիտցիր որ դուն

կը կրծես զանոնք... իսկ եղբակացութիւն, առանց սպասելու հրամանիդ, ժաղին հետ պիտի երթամ այս իրիկուն:

ԿԱՍԹՈՆ (Հանդարտ). — Բան մը կայ որ շատ կը զարմացնէ զիս:

ԼԻԼԻ. — Ի՞նչը:

ԿԱՍԹՈՆ. — Ա՛յն թէ ինչպէ՞ս այդ երկար մենախօսութիւնդ չընդմիջեցի երկու շառաչուն ապտակով:

ԼԻԼԻ. — Վայրենի՛, վայրենի՛, հիմա ալ կ'ելես կի՞նդ ծեծելու:

ԿԱՍԹՈՆ. — Կ'աղաչեմ, դեռ չի դադար:

ԼԻԼԻ. — Այո՛, չի դադար, բայց մեռցուցիր զիս բարոյապէս:

ԿԱՍԹՈՆ. — Պիտի խնդրէի որ չի չափազանցէիր:

ԼԻԼԻ (Լալով). — Եթէ մամային պատմեմ այս բանը...

ԿԱՍԹՈՆ. — Ի՞նչ բան:

ԼԻԼԻ. — Եթէ գիտնայ որ զիս ծեծեցիր...

ԿԱՍԹՈՆ. — Ե՞ս քեզ ծեծեցի՞:

ԼԻԼԻ. — Այո՛, այո՛, զիս ծեծեցիր և յաւիտեան չպիտի մոռնամ այս բանը:

ԿԱՍԹՈՆ. — Ի՞նչ բան:

ԼԻԼԻ. — Զիս ծեծեցիր և այս պահուս զգացած վրդովմունքս յաւիտեան պիտի մոռնամ, բայց այնքան բարի և ազնիւ եմ որ բնաւ յայտնի չպիտի ընեմ երբ ժաղին հետ տանսինկ երթամ այս իրիկուն... (Դուռը կը զարնեն):

ՏԵՍԻԼ Բ.

ԼԻԼԻ, ԿԱՍԹՈՆ, ԺԱԳ

Լիլի. — Մտէ՛ք :

ԺԱԳ (Մսնելով). — Բարե Լիլի, բարե Կասթոն :

ԿԱՍԹՈՆ (Սառն). — Բարե :

Լիլի (Ժազիկ). — Նստեցէ՛ք, խնդրեմ, մէկ վայր-
կեանէն արդէն պատրաստ եմ :

ԺԱԳ (Լիլիի). — Ա՛հ, կը ներէք... շատ կը ցա-
ւիմ, բայց ներեցէք ինծի, ձեզի չպիտի կրնամ ընկե-
րանալ այս գիշեր... ստիպուած եմ Բրիտանիայէն
տունը երթալ :

ԿԱՍԹՈՆ. — Բրիտանիայէ՞... ո՞վ է Բրիտանիայէն :

ԺԱԳ. — Ը... Ը... այո՛, նշանածս :

ԿԱՍԹՈՆ (Ձաւմացած). — Նշանած... երբէ՞ն
ի վեր :

ԺԱԳ. — Հազիւ թէ հինգ օր է :

Լիլի (Կասթոնի). — Կը տեսնե՞ս կիներէն փախ-
չողը :

ԺԱԳ. — Բրիտանիայէն խնդրեց ինձմէ այս իրի-
կուն իրեն հետ անցընել և այնքան պնդեց որ... կը
հասկնամ, Լիլի... չի կրցի մերժել զինքը :

ԿԱՍԹՈՆ. — Հոգ չէ, հոգ չէ, ես շատ լայնախոհ
եմ... բոլորովին ազատ էք, ինչպէս որ կ'ուզէք :

ԺԱԳ. — Ա՛հ, ի՞նչ ազնիւ էք որ զիս ազատ կը
թողուք, ուրեմն չնորհակալութիւն և ցտեսութիւն,
Լիլի, ցտեսութիւն, Կասթոն : (Կը մեկնի) :

ՏԵՍԻԼ Գ.

ԿԱՍԹՈՆ, ԼԻԼԻ

ԿԱՍԹՈՆ (Լիլիի). — Ի՞նչպէս կը գտնես զինքը :

Լիլի. — Կ'աղաչեմ, սա ապուշին խօսքը մի ընել :

ԿԱՍԹՈՆ. — Ձէ՛, ըսածիդ չափ ալ չէ :

Լիլի. — Ի՞նչ սարսափելի եղունգներ :

ԿԱՍԹՈՆ. — Ո՛չ, այնքան ալ չէ :

Լիլի. — Կ'աղաչեմ, պաշտպանելու մի՛ ելլիր :

ԿԱՍԹՈՆ. — Զինքը չեմ պաշտպաներ, բայց ի-
րաւունք չունիս այդքան ալ արհամարելու :

Լիլի (Հառաչելով). — Օ՛ֆ (դժմք կախած լուռ
կը նստի) :

ԿԱՍԹՈՆ. — Երկար պիտի մնա՞ս այդ դիրքին մէջ :

Լիլի. — Որքան ատեն որ ուզեմ :

ԿԱՍԹՈՆ. — Բայց անշուշտ ո՛չ ամբողջ կեանքիդ
տեւողութեանը... հետեւաբար աւելի լաւ կ'ընես եթէ
հիմակուրնէ շտկես գեղեցիկ դէմքդ՝ որ ի վուր տեղ
կը տգեղնայ այդպէս խոժոռ մնալով :

Լիլի (Ժպտելով). — Բայց կարծեմ թէ խոժոռ
երեւոյթ մը չունիմ :

ԿԱՍԹՈՆ. — Պաշտօ՛, անա այդպէ՛ս, ուրեմն հաշ-
տուած ենք և իմ մօտս պիտի մնաս այս իրիկուն :

Լիլի. — Քանի որ կը պնդես :

ԿԱՍԹՈՆ. — Միտին պիտի ընթրենք սիրահար-
ներու պէս, ինչպէս երեք տարի առաջ... կը յիշե՞ս...

Լիլի. — Նո՞յն խանդաղատանքով :

ԿԱՍԹՈՆ. — Անշուշտ... յետոյ ձեռքդ պիտի

խնդրեմ... այս անգամ ալ պիտի ընդունի՞ս առաջարկս :

Լիլի. — Ձեմ կրնար բան մը ըսել հիմակուքնէ :

ԿԱՍԹՈՆ. — Ա՛հ, ի՞նչ չարածիճի, ի՞նչ ազնիւ ես Լիլի. հիմա որ հաշտուեցանք և կը խոստանաս մօտս մնալ, կ'ուզեմ քեզի հաճոյք մը պատճառել... գիտե՞ս ինչ, քեզի տանսինկ պիտի տանիմ :

Լիլի. — Պիտի ընե՞ս այդ բանը :

ԿԱՍԹՈՆ. — Ինչո՞ւ չէ՛, սիրելի՛ անառակս... հիմա հոս քովս եկուր... նստէ՛ այստեղ և լսէ՛ ինձի :

Լիլի. — Ականջներս քուկդ են :

ԿԱՍԹՈՆ. — Լիլի՛, դուն անտանելի արարած մըն ես, յամառ, պչրասէր, ստախօս, մտասեւեռումդ է միակ դրօսանք և զարգարանք, փոփոխամիտ ես, խօսքերդ կը փոխես շապիկիդ պէս և շապիկներդ քրմահ սճոյքներուդ պէս. կը վիճաբանիս այնպիսի ձեւով մը որ զլիսու պտոյտ կը պատճառես. բայց գիտե՞ս ինչ... չեմ փափաքիր, չեմ ուզեր որ սրբազրեա ինքզինքդ... մնացիր այդպէ՛ս Լիլի, այնպէ՛ս ինչպէս որ ես, որովհետեւ այդ բնաւորութեամբդ է որ կը սիրեմ քեզի և կարծեմ թէ պիտի ատէի քեզ՝ եթէ միշտ իմ կարծիքէս ըլլայիր :

Լիլի. — Ի՞նչ կ'ըսես, ճշմարիտ է :

ԿԱՍԹՈՆ. — Այո՛, ճշմարիտ է :

Լիլի. — Ուրեմն շուտ հանէ կօշիկներդ և անմիջապէս հագիր մուճակներդ, այս գիշեր տանսինկ չպիտի երթանք :

ԿԱՍԹՈՆ. — Պիտի երթանք :

Լիլի. — Ո՛չ :

ԿԱՍԹՈՆ. — Այո՛ :

Վ Ա Ր Ա Գ Ո Յ Ր

Հայաստանի Ազգային գրադարան

NL0429979

